

Väkivaltain en ekstremismi

Ekstremismi - ääriliike,
ääriaate

Määritelmä

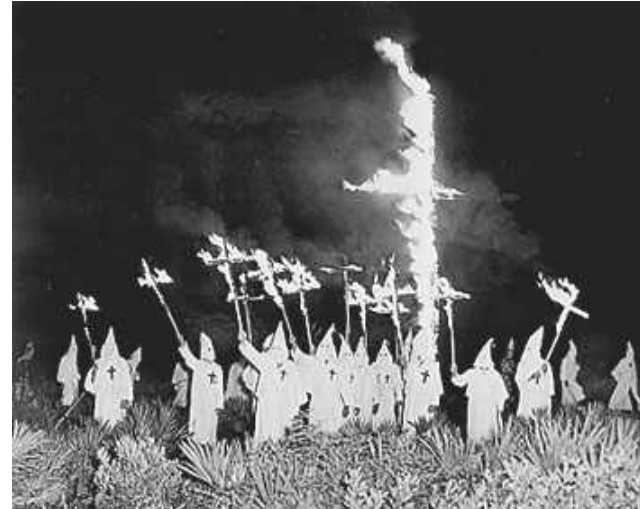
Väkivaltainen ekstremismi on väkivallan käyttöä tai sillä uhkaamista, jota oikeutetaan poliittisilla, uskonnollisilla tai yhteiskunnallisilla näkemyksillä. Ääriliikkeet pyrkivät väkivallankäytön keinoin omiin tavoitteisiinsa.

Ilmenemismuodot 1

Terrorismi

Vigilantismi “oman käden oikeus”

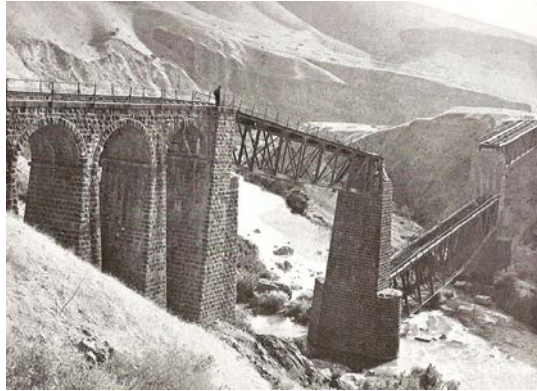

Ilmenemismuodot 2

Poliittiset murhat

Sabotaasi

Mielenosoitusväkivalta

Terrorismi

1. Terrorismin tavoitteita:

- a. Laajan pelkovaikutuksen aikaansaaminen
- b. Huomion hakeminen omalle toiminnalle ja tavoitteelle: mitä enemmän esimerkiksi median huomiota, sitä suurempi voitto
- c. Poliittinen painostus tai provosointi
- d. Polarisaation vahvistaminen
- e. Oman ryhmän sisäinen vahvistuminen ja valtapyrkimykset
- f. Toisten inspiroiminen vastaaviin tekoihin
- g. Taloudellinen painostus (esim. iskut turistikohteisiin)

2. Esimerkkejä terrorismista

a. Elämmekö “Terrorismin aikakautta”?

- i. Terrorismi on osa väkivaltaisia konflikteja -> iskut keskittyneet viime vuosina esim. Afganistaniin, Irakiin ja Nigeriaan, joissa iskujen määrä on kasvanut suuresti.
- ii. Eurooppa on pitkään ollut erityisen rauhallinen alue, joten nyt väkivaltaisten iskujen kasvu vaikuttaa suuremmalta kuin tilastojen valossa onkaan.

1. [Kaavio terrori-iskuista Euroopassa 1970-2016](#)

2. Euroopassa tapahtuvista iskuista uutisoidaan enemmän kuin esimerkiksi Aasiassa tapahtuvista iskuista, vaikka kuolleisuus on Aasiassa moninkertainen.

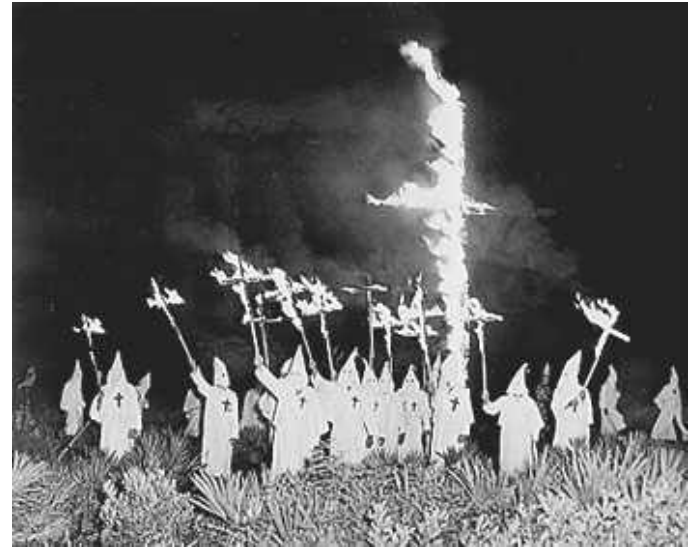
b. Islamilainen jihadismi

Jihadismi

1. Pieni vähemmistö muslimeista
2. Jihad ymmärretään hyvin radikaalisti islamin puolustukseksi myös maallistuneita muslimeja vastaan.
3. Taustalla vastaliike maallistumiselle ja länsimaiselle vallankäytölle Lähi-idässä.
4. Tavoitteena on koko maailman islamisoiminen.
5. Tarjoaa erityisesti nuorille mustavalkoisen maailmankuvan, yhteisöllisyyttä ja merkityksen elämälle.
6. Taustalla myös liikkeiden johtajien taloudellisen menestyksen ja vallan tavoittelu.

Vigilantismi

- oman käden oikeus

Omankädenoikeuteen syyllistyy henkilö, joka oikeutensa puolustamiseksi tai toteuttamiseksi omin valloin ryhtyy toimeen, jota hän ei saa tehdä ilman viranomaisen myötävaikutusta. Vigilantti on henkilö tai organisaatio joka suorittaa ”viranomaistyötä” (tai jahtaa mielestään oikeudenmukaisuutta) ilman laillista lupaa tai tukea.

Poliittiset murhat

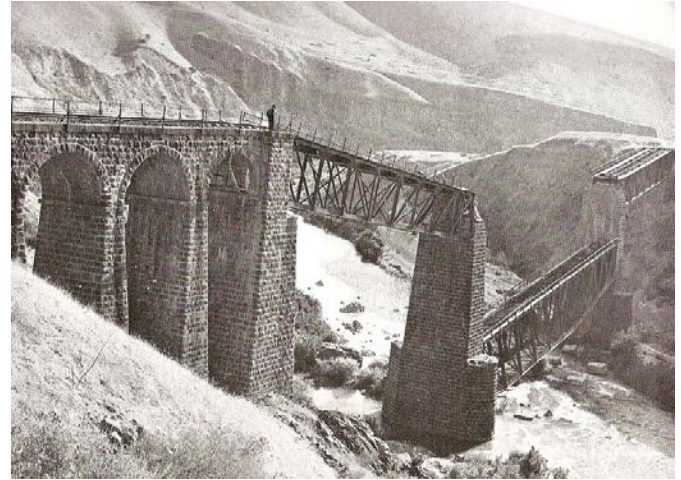
Poliittisista syistä tehty **murha**, joka suoritetaan väijyksistä ja jonka tekijä pyrkii pysymään salassa.

Salamurhat ovat yksi vanhimmista politiikan välineistä. **Rooman valtakunnan** loppuvaiheissa salamurhista tuli vähitellen hyväksytty keino parantaa omaa asemaansa tai vaikuttaa politiikan kulkuun. **Renessanssin** aikoihin salamurhia alettiin taas pitää hyväksyttävänä tyrannin poistamiseksi asemastaan. **Venäjällä** viisi keisaria murhattiin alle 200 vuoden aikana. **Yhdysvalloissa** on tapahtunut muun muassa presidentti **Abraham Lincolnin murha** ja presidentti **John F. Kennedyn salamurha**.
https://fi.wikipedia.org/wiki/Luettelo_kuuluisista_poliittisista_murhista

Sabotaasi

- vahingonteko, jolla pyritään poliittiseen tai sotilaalliseen tavoitteeseen vaikeuttamalla vastustajan toimintaa.

Sabotaasi on perinteinen [vastarintaliikkeiden](#) ja vallankumouksellisen työväenliikkeen toimintamuoto.

Mielenosoitusväkivalta

- mielenosoitus saattaa kärjistyessään muuttua mellakaksi.

Yksittäiset toimijat

- Esim. kouluampujat
- Taustalla saattaa olla: nettiyhteisöt, oma sisäinen sankarin identiteetti, mielenterveysongelmia, tekijöiden ratkaisu omiin sietämättömiin tunteisiin tai pyrkimys kostaa jokin koettu nöyryytys.
- Ampumisten julkisuus näyttää toimivan sytykkeenä muille vastaavista teoista haaveileville.

Äärioikeisto

- Suomessa uusnatsit Pohjoismainen vastarintaliike, skinit, Soldiers of Odin, Rajat kiinni!
- <https://yle.fi/uutiset/3-10051204>
- <https://yle.fi/uutiset/3-9097375>

Vasemmistoanarkistinen ekstremismi

Anarkistien suhtautuminen väkivaltaan vaihtelee suuresti. Jotkut anarkistiliikkeet ovat **pasifistisia** ja monet eivät käytännössä turvaudu väkivaltaan, vaikka sen periaatteessa tietyissä tilanteissa hyväksyisivätkin. Usein anarkismi sekoitetaan myös puhtaasti väkivaltaan ja sekasortoon. Useat anarkistit kuitenkin uskovat **moraaliin**, **etiikkaan** ja **rauhaan**. Monet anarkistit hyväksyvät sortotoimien väkivaltaisen vastustamisen ja toisinaan myös hyökkäämisen valtion ja kapitalismin symboleita vastaan. Yleensä **ilkivallan** tai **sabotaasin** ja väkivallan välille tehdään selvä erottelu. Kannatus hyökkäävälle väkivallalle on huomattavasti harvinaisempaa kuin ilkivallan hyväksyntä.

Nykyisin suurin osa väkivaltaa käyttävistä anarkistiryhmistä välttää siviiliuhreja ja tekee iskuja vain kapitalismin ja valtiovallan kannalta symbolisesti tai muutoin tärkeisiin kohteisiin. Ajatus hyökkäämisestä valtiota ja kapitalismia vastaan ja väkivallan hyväksyntä perustuvat usein mm. ajatukseen siitä että nämä molemmat johtavat jo ns. järjestelmälliseen väkivaltaan ihmisiä kohtaan päivittäin.

Monia polkuja

Ei ole yhtä väkivaltaisen ekstremismin pariin johtavaa polkua.

Monet ääriajattelijat eivät koskaan ryhdy varsinaiseen väkivaltaiseen toimintaan ajatustensa pohjalta.

Taustalla vaikuttavia tekijöitä voivat olla ihmissuhteet, kokemukset epäoikeudenmukaisuudesta ja syrjinnästä, kostonhalua, ryhmäpaine, lojaalius, sitoutuneisuus johonkin ryhmään tai aatteeseen, tarve löytää vastauksia elämän suuriin kysymyksiin, tarve kuulua johonkin ryhmään, tyytymättömyys omaan elämään tai yhteiskunnalliseen tilanteeseen, vallanhalu tai seikkailuntarve.

Miten voisi yrittää ehkäistä?

Vihapuhe voi myötävaikuttaa radikalisoitumiseen

- a. Vihapuhetta ovat kaikki sellaiset ilmaisumuodot, jotka levittävät, lietsovat, edistävät tai oikeuttavat etnistä vihaa, ulkomaalaisvastaisuutta, antisemitismiä tai muuta vihaa, joka pohjautuu suvaitsemattomuuteen.
- b. Vihapuhe luo pahimmillaan maaperää väkivaltaisille teoille.

Tutkimusten mukaan näyttää siltä, että ihmissuhteet ovat voimakkaimmin taustalla vaikuttavia tekijöitä.

Lähteet

Kalliokoski Taina, <https://www.teologia.fi/artikkelit/1084-media-kruunaa-kouluampujan-sankariroolin>

Malkki Leena. Viitattu 26.4.2018. <http://politiikasta.fi/mita-terrorisilla-voi-saavuttaa/>

Malkki Leena. Radikalisoituminen ilmiönä -luentomateriaali. 14.3.2018.

Sallamaa Daniel. Mitä on väkivaltainen ekstremismi? -luentomateriaali. 14.3.2018.

Lähteet

<https://www.mll.fi/tehtavat/vihapuhetta-rasismi-ja-vihapuhe/>

<http://eivihapuheelle.fi/files/category/materiaalit-mika/>

<https://fi.wikipedia.org/wiki/Salamurha>

<https://fi.wikipedia.org/wiki/Omank%C3%A4denoikeus>

https://fi.wikipedia.org/wiki/Anarkismi#Anarkismin_suhde_v%C3%A4kivaltaan

<https://yle.fi/uutiset/3-10051204>

<https://yle.fi/uutiset/3-9097375>

Malkki Leena. Onko terrorismi todella yleistynyt aikanamme? Viitattu 29.4.2018. <https://www.helsinki.fi/fi/uutiset/talous-yhteiskunta/onko-terrorismi-todella-yleistynyt-aikanamme>

Yle. Tilastot: Elämme terrorismin kulta-aikaa – Länsimaat pelkkä sivunäyttämö. Viitattu 29.4.2018. <https://yle.fi/uutiset/3-9104111>

<https://www.statista.com/chart/4093/people-killed-by-terrorist-attacks-in-western-europe-since-1970/>

Kuvalähteet: Flickr